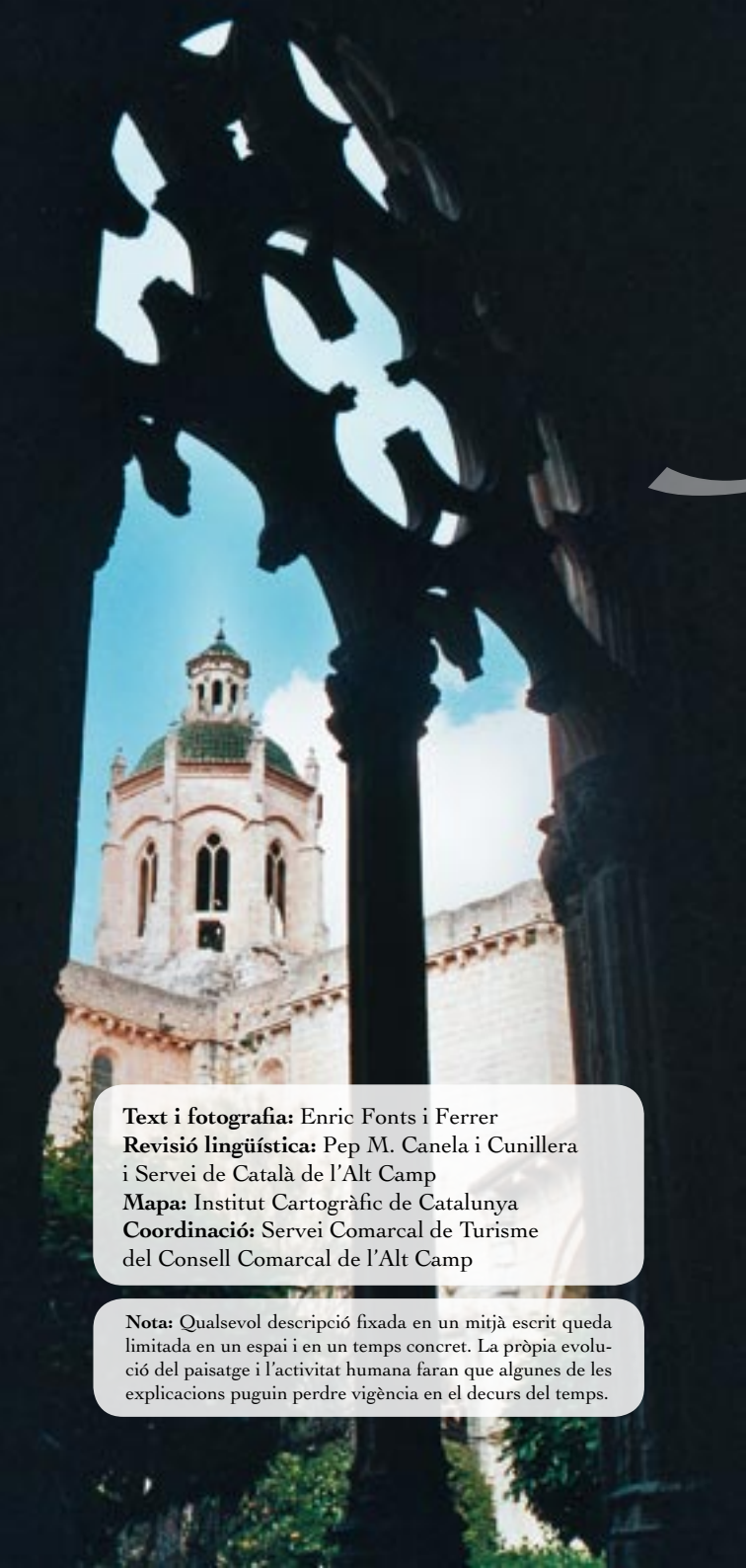

Pels camins de l'Alt Camp

4

*Masos i llogarets
de l'antic terme de
l'Albà*

Text i fotografia: Enric Fonts i Ferrer
Revisió lingüística: Pep M. Canela i Cunillera
i Servei de Català de l'Alt Camp
Mapa: Institut Cartogràfic de Catalunya
Coordinació: Servei Comarcal de Turisme
del Consell Comarcal de l'Alt Camp

Nota: Qualsevol descripció fixada en un mitjà escrit queda limitada en un espai i en un temps concret. La pròpia evolució del paisatge i l'activitat humana faran que algunes de les explicacions puguin perdre vigència en el decurs del temps.

4. Masos i llogarets de l'antic terme de l'Albà

Quan parlem de l'antic terme de l'Albà ens referim a les terres que dominaren els senyors del castell de l'Albà, fundat a mitjan segle X i impulsat per la seu episcopal de Barcelona. Aquesta talaia se situava a la serra homònima i dominava un bon tram del Gaià mitjà. De tota manera, el terme es veié minvat al segle XII, quan les quadres d'Aiguamúrcia, les Pobles i Santes Creus passaren a mans dels monjos cistercencs del monestir de Valldaura, cosa que afavorí la fundació del monestir de Santes Creus.

El terme del castell, molt accidentat, mantingué al llarg dels segles un poblament minso i espars, farcit de masos i petits llogarets. A mitjan segle XIX el poble vell de l'Albà fou abandonat i els habitants es traslladaren al pla, prop de les terres de conreu, on fundaren el poble actual. Al mateix temps, el terme fou annexionat al d'Aiguamúrcia.

Aquesta excursió és circular i una mica llarga, de 18,6 km (17,3 si descartem la pujada al castell), la qual cosa us pot ocupar ben bé una jornada de caminar. Per aquest motiu hem previst una variant, descrita en els dos sentits de la marxa, que ens permet dividir-la en dos recorreguts molt més curts: un de 10,250 km que parteix de Santes Creus i transcorre per la zona més planera i l'altre de 15,750 km (14,450 si no pugem al castell) que surt de les Pobles, passa per la zona més muntanyosa i culmina al castell de l'Albà. Ambdós recorreguts també són circulars i cal combinar la descripció principal amb la de la variant i unir-les en els punts quilomètrics indicats a la topoguia. D'aquesta manera us podreu adaptar la ruta a les vostres ganes de trescar, al temps de què disposeu o a les ganes de conèixer aquest territori tan carregat d'història, format per terres plenes de fondos, planes, torrents, serres, collets, puigs, obagues, pallisses, masos, llogarets... En definitiva, unes contrades molt atractives per passejar.

Part posterior del monestir de Santes Creus

4. Masos i llogarets de l'antic terme de l'Albà

Temps

Distància

0:00
Parcial

0:00
Total

0,000
Parcial

0,000
Total

Santes Creus. Poble del municipi d'Aiguamúrcia situat a 515 m d'altitud. El terme és drenat en la seva major part pel riu Gaià, que el travessa de nord a sud. Fou creat l'any 1845 a les antigues dependències del monestir de Santes Creus. Hi trobarem bars, restaurants, fondes, casa rural, alberg, botigues de queviures i servei mèdic.

El monestir de Santes Creus. La façana principal de l'església data del segle XII i és formada per una portalada de mig punt i un impressionant finestral gòtic. La planta de l'edifici és de creu llatina, amb tres naus i cinc capelles abacials. A la part exterior del presbiteri trobem una monumental rosassa. L'altar major és un retaule barroc de Josep Tremulles, flanquejat pels mausoleus de Pere el Gran i de Jaume el Just i Blanca d'Anjou, obra emblemàtica del gòtic català.

El claustre anterior, d'estil gòtic, va ser construït a principis del segle XIV per ordre de Jaume el Just per substituir-ne un de més antic,

Pels camins de l'Alt Camp

d'estil romànic, del qual es conserva el temple hexagonal del lavatori. Cal destacar la decoració dels capitells, que presenten un ampli repertori d'iconografia medieval, obra de Reinard de Fonoll. Des del claustre podem pujar al dormitori, una gran sala amb arcs apuntats que actualment s'utilitza per a activitats culturals.

Sortim de la plaça de Sant Bernat, amb l'edifici de l'Ajuntament d'Aiguamúrcia, que ocupa les dependències del Palau de l'Abat, i un brollador central, barroc, coronat per la imatge del sant. Gairebé totes les façanes que envolten la plaça llueixen bells esgrafiats del segle XVIII. A tocar hi ha la plaça de Jaume el Just, on trobem el Reial Monestir de Santes Creus. Sortim pel Portal Reial, o de l'Assumpta, oposat a la façana de l'església del cenobi. A l'esquerra resta la capella de Santa Llúcia. El portal ens aboca a una segona plaça amb una balconada panoràmica que guaita sobre l'albereda i el riu Gaià. Passem un segon portal i sortim definitivament del clos emmurallat del monestir. Defugim el carrer de Pere el Gran, que continua avall, i decantem a la dreta cap a una petita placeta amb arbres i una font; del davant en surten unes escales que ens deixaran a la carretera de les Pobles. La carretera continua de front per la vora de la tanca del monestir. Esgotada la tanca, deixem a la dreta el camí asfaltat de la Vinya Closa. Uns metres endins d'aquest camí hi ha un registre de la mina d'aigua que proveeix el monestir des de fa més de vuit segles. La conducció es perllonga fins a l'inici del bosc de Sant Sebastià per la paret de mà dreta, separada per unes vinyes.

Continuem per la carretera fins a passar el pont per sobre de la rasa dels Hortets.

0:11 0:11

0,750 0,750

Camí Vell de Santes Creus a les Pobles. Deixem la carretera quan volta cap a l'esquerra. Nosaltres continuem recte, direcció sud-est, pel vell camí que s'endinsa al bosc de Sant Sebastià. Aviat, però, tomba cap al nord-est, tot seguint la barrancada; llavors podem gaudir d'una bonica imatge de la part posterior del monestir.

Anem deixant diversos camins que penetren al bosc; el nostre discorre entre el bosc i les parades de vinya.

0:08 0:19

0,550 1,300

Bifurcació. Continuem per la branca de la dreta, molt més trillada; puja una mica i està excavada en el terreny argilós. Abandonem la de l'esquerra, planera, que mena als conreus.

4. Masos i llogarets de l'Albà

0:03 0:03

0,100 1,400

Derivació. Deixem, a la dreta, un trencant que duu a la carretera i que seguirem de tornada. Ara anem recte pel camí vell, que aviat deixa d'anar enclotat i es posa al mateix pla que les parades; podrem gaudir d'unes magnífiques vistes.

0:03 0:24

0,200 1,600

Parada de ceps. Arribem a una parada de ceps emparrats que es menja el camí; anem recte, entre la parada i el petit bosquet de l'esquerra. Al cap de dos-cents metres escassos, el ferm torna a ser ben batut. La ruta va seguint la direcció nord-est, sempre pel punt més elevat entre els fondos laterals, i sense fer tombs pronunciats ni forts desnivells.

0:11 0:35

0,700 2,300

Vinyes. Hem fet una lleu pujada excavada en el terreny i el camí ens ha conduït fins a una vinya, on es repeteix la situació d'abans. Continuem de front entre els ceps i el marge de la parada d'ametllers de la dreta, una mica més elevada.

Tot i que ens pot semblar que el camí no existeix, anirem trobant el rastre que deixen les ovelles; elles, que se'l saben de memòria, no dubten gens ni mica i saben per on han de passar. Actualment aquest tram només fa funcions de via pecuària, ja que n'hi ha d'altres més apropiats per circular-hi en cotxe que uneixen Santes Creus i les Pobles, però que hem descartat perquè són molt polsosos i menys atractius per caminar-hi.

0:05 0:40

0,300 2,600

Camí Vell de Santes Creus a les Pobles. Retrobem de nou el bon camí i tot seguit fem una lleu giragonsa.

0:03 0:43

0,200 2,800

Cruïlla. Seguim de dret pel camí més dolent i apregonat en el terreny. La pista de l'esquerra va a trobar el camí del Mig.

0:01 0:44

0,050 2,850

Bifurcació. Pugem un graó de roca i continuem cap a les Pobles, en la direcció nord-est, acompanyats per camps d'ametllers, vinyes i oliveres. El ferm, en no ser transitat per vehicles, és ara més herbós.

Pels camins de l'Alt Camp

Deixem, a la dreta, el carrerany que baixa al mas Miquel. Aquest corriol ens permet anar directament a l'Albà i escurçar el trajecte. Està descrit com a drecera 1 del recorregut. Llavors seguim la descripció de la ruta a partir del punt quilomètric 14,900.

0:07 0:51

0,500 3,350

Cruïlla. Al costat d'un fèmer. Seguim recte pel camí més trillat; el que creuem procedeix de la carretera i va als horts.

0:03 0:54

0,200 3,550

Els Hostalets de Dalt. Passem arran de les cases. Quan s'acaba la tanca d'un magatzem, deixem, a la dreta, el carrerany que mena als Hostalets de Baix i al poble. A mig aire de la muntanya, podem veure les Ordes, on destaca la Casa Roja, antic mas fortificat de l'època de la reconquesta.

0:03 0:57

0,200 3,750

Encreuament amb el camí enquitranat del Celler. Seguim endavant per l'antic camí de Santes Creus a Pontons, sempre cap al nord-est. Passem a ponent de les Pobles.

Si volem, podem entrar al poble seguint el camí del Celler, a la dreta, que creua la carretera i porta fins al centre. A pocs metres trobem el xalet de ca la Roser i, seguidament, en una gran esplanada, la bàscula. Si esguardem enrere, per damunt de les cases de baix de les Pobles, veurem com treu el nas el campanar de l'Albà. Passem per darrere les escoles; a l'altre costat tenim un corral d'ovelles de nova construcció.

Font a l'entrada de les Pobles per la carretera

Panoràmica de les Pobles

0:06 1:03

0,400 4,150

Carretera de la urbanització Mas d'en Parés (455 m).

La creuem i continuem camí enllà. A la dreta hi ha les escoles i l'entrada al poble. Si hem entrat abans a les Pobles, podem retrobar la ruta aquí; si no, podem arribar-nos-hi ara i tornar.

Les Pobles. *Poble situat a 455 m d'altitud, al centre de la part occidental del terme d'Aiguamúrcia, tocant a la carretera de Santes Creus a Pontons, que el travessa de ponent a llevant. Es va formar al voltant d'antics masos. Cal destacar l'església dedicada a santa Maria, de principis del segle passat, i també el seu valor paisatgístic. Hi té el seu taller un artesà luthier, i també podem trobar-hi un celler dedicat a l'elaboració de vins i caves.*

Seguim la tanca de filferro d'una parada de ceps i, més enllà, trobem l'entrador. El camí és menys transitat i ple de pedruscall. Som al darrere de les parcel·les de la urbanització.

0:06 1:09

0,400 4,550

Cruïlla. Traspassem el vial d'accés al cementiri, que tenim a un cop de pedra.

0:01 1:11

0,100 4,650

Carretera de Santes Creus a Pontons. La creuem i continuem pel camí ramader d'enfront (nord-est), tot deixant, a la dreta, les portes d'entrada a una finca. Baixem fins al llit del torrent de Bruell. A l'esquerra, tenim el pont de la carretera. Una vegada creuat el torrent a gual, el camí vira al sud-est; després puja i es fa més estret i pedregós.

Som sota dels cables d'una línia de molt alta tensió i el brunzit del corrent se'ns posa al cap; aviat, però, la deixem

Pels camins de l'Alt Camp

de banda. El carrerany s'ha anat omplint de pedres que les ovelles fan caure dels marges.

0:12 1:23

0,800 5,450

Camí carreter. El ferm torna a ser ample i bo. Baixem una mica per superar la clotada. A la pujada es torna a convertir en sender; transitem acompanyats d'argelagues i romaní.

0:05 1:28

0,300 5,750

Carretera del Miracle. Arribem a una pista molt bona, anomenada “carretera” del Miracle perquè, si la urbanització hagués reeixit, s'hauria convertit en una carretera asfaltada. Hi trobem tres direccions. Nosaltres prenem la del mig, de front, cap al mas d'en Prat, del qual en veiem les teulades.

La pista de l'esquerra ve de la carretera i la de la dreta, que està engravada, duu a la Masieta i també arriba a les Pobles. Al mig de l'encreuament hi ha una illeta.

0:01 1:29

0,050 5,800

Mas d'en Prat (490 m). Passem entre les parets de la casa i el marge, damunt del qual hi ha l'era i les pallisses. És un gran mas amb diferents edificis annexos a la casa principal. Està en força bon estat, però d'un temps ençà s'ha abandonat i tot fa témer que la seva sort serà la de la majoria de masos de la contrada, que han acabat enderrocats. Una mica més avall veiem l'arcada d'un petit aqueducte que traspassa la rasa.

0:04 1:33

0,250 6,050

Torrent del mas d'en Prat. El creuem per un pont. Passat el pont, trobem una trifurcació de camins. Emprenem la pista de la dreta —la carretera del Miracle—, que torna enrere. La pista de l'esquerra va a la vall de Santa Agnès i el caminet del mig es perd pel bosc de pins amb algunes alzines i roures.

La nostra pista s'encara cap al sud i, des d'aquesta posició, ens ofereix unes bones imatges: enfront, el mas d'en Prat; per sobre, a mig aire de Montagut, el mas ruïnós de la Pedrera; a la plana, les cases de la urbanització Mas d'en Parés; al darrere, la serra de Selmella, el Comaverd, el Cogulló i la Voltorera; just a l'oest, el coll de Cabra i, tot seguit, la serra de Miramar; recte, a la Cogulla, hi ha en primer terme la Masieta i més enrere les Pobles, i, al fons, a la llunyania, el massís de les Muntanyes de Prades. Cap al sud la visió queda tapada.

4. Masos i llogarets de l'Albà

0:08 1:41

0,500 6,550

Bifurcacions. Continuem per la mateixa pista, que tomba 180° a l'esquerra. Les dues de la dreta, tancades amb cademat, corresponen a finques privades. Al costat tenim unes parcel·les, recuperades al bosc i parapetades amb marges de pedres immenses, plantades de vinya novella. El sòl és molt argilós i està tot remogut per les màquines, però la grava que hi han escampat evita el fang els dies de pluja.

0:06 1:47

0,400 6,950

Entrada de l'antiga urbanització del Miracle. Trobem el carrer principal de la urbanització i el seguim endavant tot descrivint una giragonsa per davallar fins al llit del torrent. Està tot abandonat i la vegetació es menja les voreres, els fanals i l'asfalt. Deixem, a mà esquerra, una casa enrunada i el camí del mas de les Comes i, a mà dreta, un carrer secundari també envaït per la vegetació.

Urbanització del Miracle. *Es va planejar a començaments de la dècada dels anys vuitanta del segle passat i comprenia bona part de les terres de la muntanya de l'Obaga del Miracle. Malgrat que es tractava d'una urbanització totalment legal, mai no va arribar a tenir èxit; prova d'això són les escasses construccions. Actualment està desafectada com a zona urbana i els terrenys han tornat a ser catalogats com a zona rústica.*

0:08 1:55

0,500 7,450

Torrent del Miracle (533 m). El creuem a gual per un pas elevat. Ja a l'altra riba el seguim corrent amunt, ara per un carrer sense enquitranar. Just abans de passar-lo, abandonem un carrer a la dreta i un camí a l'esquerra.

0:08 2:03

0,500 7,950

Bifurcació revessa. Decantem a la dreta per un camí que pren la direcció contrària a la que anàvem i que puja suaument durant força estona. El carrer que planeja davant nostre porta fins a la bassa i a la font de l'àrea de lleure de la urbanització, a uns cinc minuts escassos. Una mica més enllà, també podem veure la pedrera de bauxita, de la qual s'extreu l'alumini), que va ser abandonada poc després de la Guerra Civil.

El carrer que seguim, que només intuïm per les portelles de l'aigua i les fites de les parcel·les, es torna cada vegada més estret fins que només queda pas per a un vehicle.

Pels camins de l'Alt Camp

0:10 2:13

0,700 8,650

Mas del Miracle (579 m). Arribem a un “carrer” travessar que agafem girant a la dreta. Les restes del mas queden més elevades, sobre el turonet de l'esquerra. Val la pena fer els pocs metres que ens en separen perquè la panoràmica que s'hi albira és dilatada i sorprenent. Es pot veure bona part de l'amfiteatre de muntanyes del Camp de Tarragona, la plana tacada de pobles i ciutats, i la mar Mediterrània.

Escampades per la vora del mas s'hi troben algunes cases que, malauradament, han tingut la mateixa dissort que el mas. La raconada, tot i la destrucció, és bella i captivadora.

La pista s'adreça cap a l'oest. Quan haguem fet uns passos, se'ns presentarà una bonica perspectiva del mas i dels bancals que s'esglaonen per sota i omplen la barrancada. Per darrere del mas sobresurt el mas de les Comes, en estat ruïnós. El sòl, que fins ara era vermellós per la matxucada de la pedrera utilitzada per condicionar els carrers, passa a ser calcari.

Anem voltant el puig del Miracle, que tenim a l'esquerra, vers la solana. En el moment de girar al sud-est tenim, davant, la muntanya de l'Albà, de forma arrodonida. Els pins, però, no ens deixen veure les restes del castell ni el poble. A sota, i al mateix nivell que nosaltres, es destria cal Bernat, al costat d'un poderós roure. A la dreta la vista s'ha anat obrint.

0:27 2:40

1,800 10,450

Pista travessera de cal Putxó i cal Bo fins a cal Bernat. La prenem a l'esquerra, en direcció a aquest últim mas.

0:02 2:42

0,100 10,550

Cal Bernat (600 m). Passem per darrere de l'edifici principal i el mateix camí ens condueix cap a l'era i les pallisses. Traspassada l'era, fem cap a una pista forestal que prenem a l'esquerra. Si no tenim ganes de pujar al castell de l'Albà, decantem a la dreta i seguim la descripció del recorregut a partir del punt quilomètric 12,000 (escurçarem 1,3 quilòmetres).

0:02 2:45

0,150 10,700

Sender al castell de l'Albà. Pocs metres després de prendre la pista, la deixem per agafar, a la dreta, un sender molt esborrat que s'enfila de valent pel mig del bosc. Està senyalitzat amb fites de pedra i va fent ziga-zagues. Passats uns cinc minuts, el pendent és menys costerut.

4. Masos i llogarets de l'Albà

Temps 4 h 39'

Dificultat

18,600 km Distància

4. Masos i llogarets de l'Albà

0:07 2:52

0,350 11,050

Pista forestal de cal Guillem a la font del Rector i l'Albà Vell. Fem uns vint-i-cinc metres cap a l'esquerra i tornem a emprendre el sender de la dreta. Si continuéssim la pista uns set minuts més enllà, trobaríem la font del Rector, ara molt abandonada. A partir d'aquí, el carreró ja no puja tan pronunciadament i està més fressat; tot i amb això, cal estar atents a les fites de pedra. El bosc és de pins, d'alzines i de roures, amb força savines i grèvols.

0:06 2:58

0,300 11,350

L'Albà Vell (797 m). Aviat tenim, a la dreta i per sobre nostre, les restes d'uns murs de paret. Hi pugem i llavors decantem a la dreta, cap a l'oest, on trobem les restes del poble de l'Albà Vell.

És difícil destriar-ne les cases. L'únic que s'aprecia és una part de l'absis de l'església de Santa Maria de l'Albà, una cisterna al costat i, més amunt, la torre circular del castell. Tot és cobert pel bosc que també ens dificulta molt la visió del magnífic paisatge que des d'aquesta posició es podria contemplar.

Castell de l'Albà. *Actualment en ruïnes, és situat a l'Albà Vell o de Dalt, on hi havia la primitiva parròquia de Santa Maria de l'Albà, de la qual només resta l'absis i part dels murs.*

Deixem enrere les restes del poble i desfem el sender de pujada fins a cal Bernat.

0:10 3:08

0,650 12,000

Pista travessera (600 m) de cal Dalmau fins als dipòsits de la urbanització. Continuem per la pista cap al sud. Abandonem cal Bernat a la dreta. De primer la pista planeja per damunt del fondo de cal Bernat, que veiem ja a l'altre costat de la clotada, per la qual cosa ens podem fer una idea de la seva grandària. Transcorreguts tan sols 200 metres, comencem a baixar fort. Passem a tocar el rocam que sosté el mas. Pels voltants tot és bosc, però es veuen els marges de les antigues parades de conreus.

0:10 3:18

0,700 12,700

Camí de l'Albà a cal Putxó o mas de la Llum. L'agafem cap a l'esquerra en direcció al poble. A la mateixa mà, al mig de la clotada, hi tenim la pallissa del Parrillo; a la dreta i tocant el caminal, els pocs murs que queden de cal Dalmau.

Pels camins de l'Alt Camp

Posta de sol a l'Albà Vell

0:02 3:20

0,200 12,900

Entrador de cal Fam, que ja hem vist a la dreta, una mica enretirat i arrecerat en un petit turonet darrere del qual hi ha cal Pau Cases, que, de moment, no veiem. Cap al nord-oest sobresurt cal Putxó. Fem cinquanta passes més i gairebé toquem les quatre parets que resten dempeus de la pallissa del Putxó, on es fabricaven maons. Més endavant, el bosc de la dreta s'obre una mica i ens permet de veure cal Pau Cases, completament envoltat de pins. Llavors se'ns presenta, davant del camí, l'imponent mas de cal Güell.

0:05 3:25

0,400 13,300

Camí de cal Güell. El deixem a mà dreta. Des d'aquí veiem la façana principal del mas, on ens criden l'atenció els finestrals de les golfes. La masia, una de les més senyoriales de la contrada, té la teulada i els trespols esbatanats. La vista d'aquests masos ensulsiats és cada vegada més desoladora.

El camí es fa més transitable.

0:03 3:28

0,200 13,500

Camí ral de Manlleu a Aiguamúrcia. Ens hi incorporem i continuem, recte, cap al sud-oest. Per la banda esquerra es pot anar a cal Cortada, al Pi Casamenter, a Manlleu, a les Torres i al Pla de Manlleu. El ferm d'aquest camí és més ample i està engravat. Ens queda, a l'esquerra, la serra de cal Manco. A baix, al fondo, hi ha la casa dels Masets.

4. Masos i llogarets de l'Albà

0:10 3:38

0,700 14,200

Camí de cal Manco. Se'ns ajunta per la dreta el camí procedent del grupet de cases de cal Manco, algunes d'elles rehabilitades. Seguim la nostra pista.

0:07 3:45

0,500 14,700

Cementiri de l'Albà, a l'esquerra i una mica apartat de la pista, la qual a partir d'aquest punt està asfaltada.

0:03 3:48

0,200 14,900

L'Albà (455 m). Passem per la vora de l'església, que ens impressiona per les seves dimensions, sobretot si les comparem amb les quatre cases del poble, les quals apareixen encarrades a migdia en l'únic carrer que arriben a formar.

L'Albà. *Llogaret del municipi d'Aiguamúrcia format per tres veïnats que físicament es troben separats: l'Albà o cal Canonge, Masbarrat i les Destres. L'actual poble de l'Albà fou creat al segle XIX, quan els habitants de l'Albà Vell es van traslladar al pla, a prop de les terres de conreu. Destaca l'església de Santa Maria de l'Albà, de proporcions considerables. El campanar és visible des de molts punts del Camp de Tarragona.*

Poc abans d'arribar-hi hem deixat, a mà dreta, el camí de les Guixeres, que descrivim com a dreuera 2 per escurçar el recorregut anant directament a les Pobles.

0:03 3:51

0,200 15,100

Carretera TV-2005, de l'Albà a Aiguamúrcia. En acabar el carrer de cal Canonge es continua per aquesta carretera.

0:06 3:57

0,400 15,500

Dreuera. La carretera tomba fort cap a la banda esquerra i fa marrada. La deixem i prenem, a la dreta, un sender esborradís que, pel mig del bosc, baixa fins a les cases de Masbarrat. Si continuem per la carretera trobarem el llogaret a 500 metres.

0:03 4:00

0,200 15,700

Masbarrat (417 m). Saltem a la carretera i la seguim en direcció a Aiguamúrcia. Deixem les cases d'aquest llogaret, que originàriament depenia de l'Albà, a la dreta.

Pels camins de l'Alt Camp

0:03 🕒 4:03

0,200 🧑 15,900

Derivació a cal Tauler. Fem 200 metres mal comptats i trobem, a la dreta, l'accés a les cases de cal Tauler. Just on comença aquest caminal, iniciem la baixada per l'antic camí carreter del mas de Rubió, que pren la direcció nord-oest i s'encara cap al coll de Cabra, que veiem a la llunyania.

0:04 🕒 4:07

0,300 🧑 16,200

Camí nou del mas de Rubió. El prenem per deixar-lo immediatament pel segon camí de mà dreta, en direcció al nord, cap al fons del torrent. Som davant mateix del mas Miquel; tan sols ens en separa la fondalada.

0:03 🕒 4:10

0,200 🧑 16,400

Sender. El camí carreter acaba en una vinya. Continuem pel sender que segueix en la mateixa orientació nord-oest que dúiem. A l'altra vessant, a prop, hi ha cal Magre.

El sender baixa suau pel mig del bosc i fa una giragonsa fins a trobar el llit del torrent.

0:03 🕒 4:13

0,200 🧑 16,600

Torrent de Rubió (340 m). Saltem un graó i passem a gual el corrent d'aigua. Superem el graó de l'altra riba i continuem pel sender.

Cal Magre i la muntanya de l'Albà

Torrent de Rubió

4. Masos i llogarets de l'Albà

0:01 4:14

0,050 16,650

Camí de conreus. Trobem un camí que duu a unes parades. L'agafem cap a l'esquerra. El camí puja a poc a poc i als costats deixa bancals d'avellaners que s'esglaonen pel vessant.

0:02 4:16

0,200 16,850

Camí vell (361 m). Arribem a les planes de cal Magre, plantades de vinyes. Travessem el camí que va del mas, que resta a la dreta, als horts, i seguim el traçat de l'antic camí, que ara més aviat sembla una rasa de desguàs de les parades laterals. Anem en la direcció nord-oest. Com que el terreny és de mala petja, podem passar per la vora de la parada.

0:06 4:22

0,500 17,350

Camí més trillat, que va a unes pallisses properes. Continuem cap a l'oest.

0:02 4:24

0,100 17,450

Carretera TV-2441 de Santes Creus a les Pobles. La seguim cap a l'esquerra.

0:01 4:25

0,100 17,550

Camí. Deixem la carretera i prenem el camí que surt per la dreta i puja una mica. En un primer moment, anem paral·lels a la carretera, però aviat girem cap al nord-oest.

0:02 4:27

0,200 17,750

Camí Vell de Santes Creus a les Pobles (381 m). Retrobem aquí el camí per on hem passat a l'inici d'aquesta excursió. Continuem, ara, cap a l'esquerra i penetrem al bosc de Sant Sebastià. Cent metres més endavant, se'ns ajunta, per la dreta, un camí de conreus. Entre els pins comencem a entreveure el monestir de Santes Creus que, amb les parades de ceps i la serra de Miramar al fons, forma una bella postal. Per l'esquerra alguns carreranyes s'endinsen bosc enllà.

0:06 4:33

0,400 18,150

Carretera de les Pobles. Ens hi incorporem i anem recte. A vint metres passem el pontet de la rasa dels Hortets. Tenim,

Pels camins de l'Alt Camp

a l'esquerra, la conducció d'aigua de la mina del Monestir, que aparentment només sembla un marge de pedra. Anem cap al cenobi, que se'ns mostra esplendorós.

0:06 4:39

0,440 18,600

Santes Creus (313 m). Deixem la carretera, que gira cap a la dreta, i baixem per unes escales a la vora de la tanca de les cases. Arribem a una placeta, amb arbres i una font. Girem pel carreró de la Ferreria, el qual, sinuosament, ens porta fins a la plaça de Sant Bernat, on finalitza el recorregut.

DRECERA 1 PER MAS MIQUEL I LES GUIXERES

0:00 0:00

0,000 0,000

Camí vell de Santes Creus a les Pobles (424 m). Pugem un graó de roca i el deixem per girar a la dreta (sud-est), per un camí carreter en què ens acompanyaran camps d'ametllers i quatre pins esparsos. Aviat comencem una ràpida baixada.

0:03 0:03

0,175 0,175

Carretera TV-2441 de Santes Creus a les Pobles. Hi saltem davant la fita del km 4. La travessem i prosseguim per l'entrada pavimentat del mas Miquel, que ens queda sota mateix de la carretera.

0:01 0:04

0,025 0,200

Mas Miquel. El caminal, bellament empedrat, porta fins a l'era de davant de la casa principal. Nosaltres girem a la dreta i trobem la pista de terra que prové de la carretera i baixa cap al torrent. La seguim per l'esquerra cap al barranc, tot passant per sota del mas.

0:05 0:09

0,400 0,600

Bifurcació revessa. Girem a la dreta per un camí que va en contra de la direcció que portàvem. El camí que deixem, que continua al front, va cap a cal Putxó o mas de la Llum, el qual dista 2,6 quilòmetres d'aquest punt.

Ens hem acostat al fons del torrent de Rubió i la vegetació s'ha fet exuberant.

4. Masos i llogarets de l'Albà

0:01 0:10

0,100 0,700

Llera del torrent de Rubió. Som a la mateixa llera del torrent, que circula per la rasa de la nostra esquerra. Una mica enrere hi ha una petita resclosa de la qual parteix la canalització de mà dreta.

0:03 0:13

0,200 0,900

Torrent de Rubió (366 m). El passem a gual per sobre d'unes pedres i enfilem la pujada per l'altra riba. Descriuim unes ziga-zagues per sortir de la clotada. El bosc, de mica en mica, es va fent més esclarissat, amb alguna vinya entre mig.

A l'altra vessant tenim el mas Miquel a un cop de pedra. Més enllà apareix les Pobles guarnint de cases un pujol.

0:08 0:21

0,600 1,500

Bifurcació. Deixem a la dreta un camí de conreus. Anem caminant cap al sud-est per la plana de la Guixera. Dalt del serret hi veiem l'Albà, Masbarrat i cal Teuler.

Del camí que seguim, molt ben apariat, en parteixen d'altres de més secundaris.

0:07 0:28

0,500 2,000

Derivació a mà esquerra que mena a unes vinyes; cent metres més endavant en trobem una altra. Comencem a baixar cap al fondo de les Guixeres.

0:05 0:33

0,400 2,400

Llit del torrent de les Guixeres (381 m) i bifurcació. Emprenem el camí de l'esquerra, que passa pel llit del torrent durant uns metres. El torrent baixa del nord-est i el nostre camí segueix cap al sud per la vora d'una altra rasa.

El camí de la dreta puja cap a Masbarrat, a set-cents metres mal comptats, per on passa la ruta. El podem seguir tranquil·lament, ja que no té pèrdua, si volem escurçar una mica el recorregut.

0:04 0:37

0,900 2,700

Camí travesser. Arribem davant d'una vinya, sota mateix de les cases de l'Albà. Trobem un camí travesser que ve, per la dreta, de Masbarrat; el seguim en direcció contrària.

Pels camins de l'Alt Camp

0:06 0:43

0,400 3,100

Cruïlla. Continuem pel caminal de la dreta que travessa el tàlveg i puja pel mig del bosc.

Hem passat per la vora de les quatre cases de les Guixeres. L'única que encara conserva fesomia de casa és cal Petronilo. Al davant, i sota l'Albà, hi ha la pedrera d'on es va extreure guix fins a finals de la dècada dels cinquanta del segle passat.

El camí que s'ha deixat a l'esquerra va cap a cal Guatllo, que és a tocar del torrent del Roquissar, sobre un peny de roca. A mig aire del turó destaca cal Güell, un dels masos més importants dels voltants, ara en estat ruïnós.

0:03 0:46

0,200 3,300

Bifurcació. Seguim pujant cap a la dreta i obviem el carrerany que planeja per l'esquerra. Aviat, però, nosaltres també anem de pla.

Cap a ponent tenim una bonica panoràmica de la serra de Miramar, el coll de Cabra, la Voltorera, el Cogulló, la serra de Selmella, el Montclar i Montagut. En línia amb el tossal Gros veiem, en primer terme, les cases de Masbarrat, darrere el Pla de Santa Maria i, al peu de la muntanya, Figuerola del Camp.

0:04 0:50

0,350 3,650

Camí asfaltat. És el camí ral de Manlleu a Aiguamúrcia. Ens hi incorporarem i el seguim a la dreta, de cara al poble.

0:02 0:52

0,050 3,700

L'Albà (455 m). Entrem al poble pel costat de l'església de Santa Maria. Aquí enllacem la descripció del recorregut principal en el km 14,900 i el seguim cap a Santes Creus.

DRECERA 2 PER LES GUIXERES I MAS MIQUEL

0:00 0:00

0,000 0,000

L'Albà (455 m). Sortim de l'Albà pel mateix lloc per on hem entrat. A pocs metres d'haver deixat enrere les cases girarem a l'esquerra pel camí de les Guixeres. D'aquest en parteixen altres camins menys trillats que s'endinsen al bosc.

4. Masos i llogarets de l'Albà

0:06 0:06

0,400 0,400

Bifurcació. Prenem el camí que baixa cap a l'esquerra i creua el tàlveg. Obviem el de la dreta, que planeja.

A sol naixent, a mig aire de la muntanya, destaca l'imponent mas de cal Güell. Des del mig del clot també veiem el mas de cal Guatllo a sobre d'un peny rocós que guaita al torrent del Roquissar.

0:03 0:09

0,200 0,600

Cruïlla davant de les Guixeres. Girem a l'esquerra per la pista més bona. El camí de la dreta va cap a cal Guatllo.

Passem per sota les restes de les quatre cases de les Guixeres. L'única que es conserva dempeus és cal Petronilo. Al davant, sota les cases de l'Albà, hi ha la pedrera d'on es va extreure guix fins a finals de la dècada dels cinquanta del segle passat.

0:06 0:15

0,400 1,000

Bifurcació. Continuem pel camí més secundari de la dreta, que davalla pel costat d'una rasa. Abandonem la pista més bona que va cap a Masbarrat, que es veu davant mateix.

0:04 0:19

0,300 1,300

Torrent de les Guixeres. El camí passa uns metres pel mateix llit del torrent i ens porta fins a una pista travessera que agafem cap a la dreta per remuntar el torrent. Per l'esquerra es dirigeix a Masbarrat.

0:04 0:23

0,300 1,600

Camí cap als conreus. A mitja pujada abandonem, a mà dreta, un camí que mena als conreus. Cent metres més enllà en deixem un a cada mà. Llavors el camí planeja, entre el bosc i les vinyes, per la plana de les Guixeres.

0:04 0:27

0,300 1,900

Derivació cap a la parada de ceps de sota. Anem voltant per sobre de la barrancada. A l'altra vessant veiem les cases de l'Albà, de Masbarrat, de cal Teuler i el mas Rubió arrapat al turonet; al davant, cal Magre.

Pels camins de l'Alt Camp

0:05 0:32

0,300 2,200

Bifurcació. Seguim cap al nord per la pista de la dreta encarats al mas Miquel, que està a un cop de pedra, a l'altra vora del torrent. Cap al nord-est, les Pobles, que guarneix de cases un pujol.

Comencem a baixar cap al fons del torrent fent giragoneses. Deixem alguns carreranyes que se'n van bosc enllà. Així que anem apropant-nos al curs de l'aigua, la vegetació es va fent més ufanosa.

0:08 0:40

0,600 2,800

Torrent de Rubió. El passem a gual per unes pedres i el remuntem per la vora. Una mica més amunt hi ha una petita resclosa de la qual parteix la canalització de mà esquerra.

0:05 0:45

0,300 3,100

Bifurcació revessa. Deixem el camí que continua enfront i decantem a l'esquerra pel camí que puja en direcció contrària a la que portàvem.

0:06 0:51

0,400 3,500

Cruïlla amb una alzina al mig. Anem a la dreta cap al mas Miquel. Trobem el camí, bellament empedrat, d'entrada al mas, i l'agafem a l'esquerra. El mas està habitat i molt ben arreglat. Pertany a la família Torres, elaboradora de grans vins del Penedès.

0:01 0:52

0,025 3,525

Carretera TV-2441 de Santes Creus a les Pobles. La travessem i pugem pel camí d'enfront, que és molt dreturer i pedregós, però al cap de dos-cents metres ja planeja entre parades d'ametllers.

0:04 0:56

0,175 3,700

Camí Vell de Santes Creus a les Pobles. Ens hi incorporem girant a la dreta en direcció a les Pobles. Connectem aquí amb la descripció del recorregut principal en el punt quilomètric 2,850.

Consell Comarcal de l'Alt Camp

Passatge de l'Estació, 42, baixos • 43800 Valls

Tel. 977 60 62 87 • Fax 977 61 30 71

www.altcamp.cat

consell@altcamp.cat

Administració de Promoció
i de la Infraestructura de Turisme

Alt Camp • Cisterna de Sant Jordi • Sagàs

Parc de Santes Creus
C/ Santes Creus, 10
43800 Valls

Generalitat de Catalunya
Servei d'Organisme de Catalunya

Unió Europea

Fons Social Europeu

Consell Comarcal
de la Conca
de Barberà

Museu d'Història
de Catalunya

CONSELL COMARCAL
DE L'URGELL

Diputació de Lleida

DIPUTACIÓ DE
TARRAGONA

MINISTERIO
DE AGRICULTURA, PESCA
Y ALIMENTACIÓN

Consorci
de Desenvolupament
de l'Alt Camp

